



29.06.2022

Elinkeinojohtaja

13 §

Lausunnon antaminen työ- ja elinkeinoministeriölle hallituksen esityksestä työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koske- vaksi lainsäädännöksi

HEL 2022-006689 T 03 00 01

Päätös

Elinkeinojohtaja antaa seuraavan lausunnon hallituksen esityksestä eduskunnalle työttömien opiskelua ja työttömyysturva-oikeutta koske-
vaksi lainsäädännöksi.

Päätöksen perustelut

Työ- ja elinkeinoministeriö on 16.5.2022 pyytänyt Helsingin kaupungilta lausuntoa hallituksen esityksestä työttömien opiskelua ja työttömyys-
turva-oikeutta koskevaksi lainsäädännöksi.

Esityksen mukaan työnhakijan opintojen pää- ja sivutoimisuutta arvioi-
taisiin opintojen laajuuden perusteella jatkossa vain tiettyjen erikseen
määriteltyjen opintojen osalta. Työnhakijan muilla kuin erikseen määri-
tellyillä opinnoilla ei olisi vaikutusta työnhakijan oikeuteen saada työt-
tömyysetuutta.

Työttömyysetuudella tuettuna omaehtoisia opintoja arviolta yli kuukau-
den ajan opiskelevia työnhakijoita nykyisin koskeva määrältään alen-
nettu työnhakuvelvollisuus rajattaisiin koskemaan vain sellaisia omaeh-
toisia opintoja opiskelevia, jotka eivät ole suorittaneet peruskoulun tai
lukion jälkeistä tutkintoon johtavaa, ammatillisia valmiuksia antavaa
koulutusta.

Yleiset huomiot esityksestä

Helsingin kaupunki kannattaa hallituksen esitystä opintojen laajuuden
arvioinnin lieventämisestä ja pitää tärkeänä, että osaamisen kehittämi-
nen työttömyyden aikana helpottuisi, jolloin opinnot keskeytyisivät ny-
kyistä harvemmin. Työnhakuvelvollisuuden kiristämistä omaehtoisesti
työttömyysturvalla opiskelevien osalta tulisi kuitenkin vielä harkita uu-
delleen.

Lain vaikutusten ja pääkaupunkiseudun muuttuvien osaamistarpeiden
kannalta keskeistä on, että jatkuvan oppimisen tulisi olla mahdollista
työmarkkina-asemasta tai sen muutoksista huolimatta. Tähän tavoit-
teeseen pääsemistä tulee selvittää laajemmin sosiaaliturvan kokonai-
suudistuksen yhteydessä.



29.06.2022

Elinkeinojohtaja

Vaikutukset omaehtoiseen opiskeluun

Suurella osalla omaehtoisia opiskelevista työnhakijoista olisi jatkossa velvollisuus hakea TE-viranomaisen tarjoamia työpaikkoja myös koulutuksen aikana. Jos henkilö on tutkintoon johtavassa omaehtoisessa koulutuksessa ja asiakkaan työllistyvyysedellytysten vahvistaminen selkeästi edellyttää lisäosaamista, asiakkaan pitkän aikavälin työmarkkinavalmiuksien ja työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaisempaa olisi, että hän suorittaisi opinnot loppuun ja hankkisi koulutuksessa tarjottavan osaamisen. Lisäksi on huomattava, että omaehtoisen opiskelun tavoitteellisuuden heikentyminen ja keskeytysten lisääntyminen kasvattaa myös koulutuksenjärjestäjien hallinnollista taakkaa sekä vähentää niiden kannustimia panostaa työttömien osaamisen kehittämiseen.

Esityksen taloudellisten vaikutusten arvioinnissa on esitetty oletus, että muuten omaehtoisesti työttömyysturvalla opiskelevat siirtyisivät merkittävältä osin opintotukijärjestelmän piiriin tai työllistyisivät suoraan koulutuksen lukiutumisaikutuksen poistuessa. Tämä arvio vaikuttaa varsin optimistiselta. Lainapainotteinen opintotukijärjestelmä ei edistä osaamisen kehittämistä niillä asiakasryhmillä, joiden riskinsietokyky on jo valmiiksi alentunut.

Kun työttömyysturvalla opiskelemista koskevia kannusteita muutetaan ja omaehtoinen opiskelu harvinaistuu, tulee lisääntyneen henkilöstöressurssitarpeen (haastattelut) ohella ottaa huomioon myös resurssitarve, joka syntyy lisääntyvästä muihin palveluihin ohjauksesta. Omaehtoinen opiskelu työttömyysturvalla on ollut resurssinäkökulmasta työvoimaviranomaiselle edullisempi vaihtoehto kuin muut palvelut. Omaehtoisuus on tarkoittanut asiakkaalta korkeaa omaa motivaatiota ja koulutukseen hakeutumista. Lakimuutoksen myötä työvoimaviranomaisen pitäisi kohdentaa resursseja opiskelevien ohjaukseen entistä enemmän. On myös kyseenalaista, onko opiskelusta kiinnostuneille nykyresurssien puitteissa tarjolla riittävästi lyhytkestoisempia osaamisen kehittämisen mahdollisuuksia esimerkiksi työvoimakoulutusten muodossa.

Lisätiedot

Ville Salo, erityissuunnittelija, puhelin: 310 37498
ville.j.salo(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano



29.06.2022

Elinkeinojohtaja

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 13 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §



29.06.2022

Elinkeinojohtaja

Marja-Leena Rinkineva
elinkeinojohtaja

Päätös on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 29.06.2022.